

Originalni rad

UDK: 616.155.194:616.61-78
doi:10.5633/amm.2017.0317

UTICAJ TERAPIJE ACE INHIBITORIMA NA PARAMETRE ANEMIJE KOD PACIJENATA NA HRONIČNOM PROGRAMU HEMODIJALIZE

Nataša Stević¹, Nikola Stefanović¹, Radmila Veličković-
Radovanović^{1,2}, Branislav Apostolović¹, Karolina Paunović²,
Mina Cvetković¹, Dragan Virijević¹, Tatjana Cvetković^{1,2}

Univerziteta u Nišu, Medicinski fakultet, Srbija¹
Klinika za nefrologiju, Klinički centar Niš, Srbija²

Kontakt: Nataša Stević
Medicinski fakultet Niš
Bul. dr Zorana Đinđića 81, 18000 Niš, Srbija
natasazivković3011@gmail.com

Inhibitori angiotenzin-konvertujućeg enzima (ACEI) često se propisuju bolesnicima sa hroničnom bubrežnom insuficijencijom (HBI) zbog njihovog povoljnog efekta na kardiovaskularni sistem. Nije u potpunosti razjašnjeno da li terapija ACEI-ma utiče na parametre anemije kod bolesnika na hemodijalizi (HD).

Cilj ovog istraživanja bio je ispitati povezanost između upotrebe ACEI i parametara anemije kod HD bolesnika koji dobijaju stimulišuće agense eritropoeze (ESA).

Ova studija preseka uključivala je 114 HD bolesnika podeljenih u dve grupe: grupu koja je primala ACEI i grupu koja je primala druge lekove (antagoniste kalcijuma, β blokatore) u svom antihipertenzivnom tretmanu. Prema ekvivalentnoj dozi ACEI, bolesnici su bili podeljeni u tri podgrupe: I podgrupa (niska doza ACEI <10 mg/dnevno), II podgrupa (srednja doza ACEI između 10 i 20 mg/dnevno) i III podgrupa (visoka doza ACEI >20 mg/dnevno).

ACEI grupa imala je statistički značajno niži broj crvenih krvnih zrnaca (RBC) (3.17 ± 0.39 prema 3.33 ± 0.29 mmol/L, $p=0.016$), nivo hemoglobina (98.68 ± 12.06 prema 104.94 ± 7.77 g/dL, $p = 0.001$) i hematokrit (29.35 ± 3.45 prema 31.19 ± 2.27 , $p = 0.002$) u poređenju sa drugom grupom. Prema dozi ACEI, nisu postojale statistički značajne razlike između tri podgrupe u parametrima anemije i srednjem arterijskom pritisku (MAP). Statistički značajna razlika između subgrupe I i grupe bez ACEI bila je u vrednosti MAP ($\chi^2 = 5.143$, $p = 0.023$). Statistički značajne razlike između subgrupe II i grupe bez ACEI nađene su u broju RBC, nivou hemoglobina, hematokritu i MAP ($\chi^2 = 4.980$, $p = 0.026$; $\chi^2 = 8.176$, $p = 0.004$; $\chi^2 = 9.013$, $p = 0.004$; $\chi^2 = 4.393$, $p = 0.036$, redom) i između subgrupe III i grupe bez ACEI u nivou hemoglobina, hematokritu i MAP ($\chi^2 = 4.525$, $p = 0.033$; $\chi^2 = 4.317$, $p = 0.038$; $\chi^2 = 8.733$, $p = 0.003$, redom).

Naše istraživanje pokazuje da terapija ACE inhibitorima negativno korelira sa parametrima anemije kod HD bolesnika. Određivanje odgovarajuće doze ACEI, koja će obezbediti zadovoljavajuću kardioprotekciju, ali neće ugroziti eritropoezu, bi trebalo da bude terapijski cilj. *Acta Medica Medianae 2017;56(3):107-115.*

Ključne reči: inhibitori angiotenzin-konvertujućeg enzima, anemija, hemodijaliza, eritropoetin, hipertenzija